

hele taget omfatter den udyrkede og for Græsvekst blottede Strandbred, men saa meget er da i hvert Fald sikkert, at det Indgreb, som skulde finde Sted i Ejendomsretten derved, at der paa en bedre Maade end hidtil blev meddelt Befolkningen Ret til at gaa langs Stranden, er et saa betydningsløst Indgreb i Ejendomsretten, at man kan sætte sig ud over det, selv om Ejeren virkelig har Ret til den Del af Forstranden. Det har altid været Skik, at man har kunnet gaa langs Stranden, hvor der ikke var særlig Afspærring, men efterhaanden som Byerne vokser og velhavende Folk fra Byerne flytter ud paa Landet og bygger Villaer paa de naturskønne Steder, hvor der er god Strand, og afspærrer denne, vil den Tilstand naturligvis blive mere og mere almindelig, at den store Befolkning afskæres fra vedblivende at kunne færdes langs Stranden. Jeg tror da, at det er paa høje Tid, at man søger for at hindre, at dette griber for meget om sig til Fordel for enkelte og til Skade for hele den store Befolkning.

Jeg tror, at jeg kan indskrænke mig til disse Bemærkninger overfor det ærede 3die Medlem for 2den Kreds (Godskesen), idet jeg vil udtale Haabet om, at de særdeles velvillige Bemærkninger, som det ærede Medlem udtalte, er det, som han til sidst falder tilbage paa, saaledes at jeg tør haabe, at Resultatet af et Arbejde i Udvalget, til hvilket jeg gerne — naturligvis — vil yde den Medvirking, som jeg formaar, vil blive, at vi bliver enige om Forslaget.

Det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Nordby) omtalte det Tilfælde, at en Have gaar ud til Forstranden, og sagde, at da kunde man dog ikke berøve vedkommende Haveejer den Ret, han havde, til at have sin Have lige ud til Stranden. Ja, jeg vil sige, at der kan indtræde Tilfælde, hvor det er naturligt at sige til en Mand: Nu faar du Erstatning, fordi der aabnes Adgang til at gaa igennem din Have ude ved Stranden, fordi din Have ligger saaledes, at den deler en Strækning, som er meget lang, og hvor det er særdeles nyttigt og glædeligt for Befolkningen at færdes, deler den paa en saadan Maade, at hele Færdselsretten saa at sige er afskaaret, hvis Hindringen opretholdes. I et saadant Tilfælde maa man kunne sige: Du skal mod fuld Erstatning tilstøde, Adgang igennem din Have. Jeg kender personlig saadanne Tilfælde ved Isefjordens Kyst, hvor man kan gaa milevidt, men hvor der enkelte Steder er Haver, der gaar ned til Stranden, saa det er aldeles umuligt at slippe over dem paa anden Maade end enten

ved at vade igennem Vandet — hvad man vist nok har Lov til, maa jeg antage — eller ogsaa ved, at man — hvad man ikke har Lov til — gaar op over Markerne, indtil man naar Landevejen, saa gaar forbi vedkommende Ejendom ad Landevejen og atter gaar ned til Strandbredden paa den anden Side. Dette er dog et yderst urimeligt Forhold, og man skader aldeles ikke vedkommende Ejer, i alt Fald ikke i væsentlig Grad, ved at etablere den Tilstand, at man skal kunne gaa igennem hans Have. Ejendomsretten er i det hele taget begrænset af, hvad Almenvellet kræver, og Almenvellets Krav bliver muligvis i Tidens Løb stærkere overfor den enkelte Ejers Stilling, det maa det ærede Medlem vistnok være belavet paa for Fremtiden. Jeg vil da haabe, at det ærede Medlem maa kunne bære en saadan Tilskikkelse med Taalmod og uden Bitterhed.

Nordby: Det undrer mig noget, at den højtærede Justitsminister tilsyneladende rettede en Kritik imod, hvad jeg har sagt om Villaejeres Haver, thi i Virkeligheden har jeg forsvaret det Standpunkt, som den højtærede Minister oprindeligt har indtaget. Det er meget sjældent, at jeg har den Ære at være erig med den højtærede Justitsminister, for en Gangs Skyld har jeg altsaa været det her, og da synes jeg ikke, at det skulde bebrejdes mig. Naar den højtærede Minister nu anfører, at i det Tilfælde, at en saadan Have gaar ud til Stranden og ligger generende for Færdselen, kan den eksproprieres, saa er det noget ganske andet, end jeg har kunnet faa ud af Forslaget. Det er nemlig noget, der ikke staar et Ord om i Lovforslaget; tværtimod, naar man læser Lovforslaget som Lægmand, finder man, at der udtrykkelig staar i den nye Affattelse, at naar der rejses saadanne Krav, saa skal Sagen desangaaende af Nævnet fremmes i Henhold til §§ 7 og 8, og der staar ikke noget om, at der skal ydes Erstatning; men det af den højtærede Minister nu anførte forandrer Sagen ganske betydeligt. Jeg har henvist til Grundlovens § 82, den bøjer jeg mig fornuftigvis for, men der er ikke nogen Antydning af, at den skal bruges ved Anvendelsen af denne Lov.

Justitsministeren (Zahle): Det er jo ingenlunde sjældent, at det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Nordby) og jeg er enige, tværtimod, jeg erindrer, at vi i Aarevis har staaet i det allerbedste Samarbejde angaaende en Sag, der laa os meget paa Sinde, og har været enige paa overordentlig mange